

V Bruseli 13. apríla 2018
(OR. en)

7880/18

FSTR 15
FC 15
REGIO 19
SOC 191
AGRISTR 22
PECHE 118
CADREFIN 27

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	12. apríla 2018
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	6912/18 + COR 1
Predmet:	Zefektívnenie systému realizácie a implementácie politiky súdržnosti a európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) po roku 2020 – závery Rady (12. apríl 2018)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o zefektívnení systému realizácie a implementácie politiky súdržnosti a európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) po roku 2020, ktoré Rada prijala na svojom 3 611. zasadnutí, ktoré sa konalo 12. apríla 2018.

**Závery Rady o zefektívnení systému realizácie a implementácie politiky súdržnosti
a európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) po roku 2020**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

1. PRIPOMÍNA rozsah pôsobnosti a ciele politiky súdržnosti a EŠIF, ako sa uvádzajú v článku 174 ZFEÚ;
2. PRIPOMÍNA svoje závery z 15. novembra 2017 o synergiách a zjednodušení v oblasti politiky súdržnosti po roku 2020¹;
3. PRIPOMÍNA konečné závery a odporúčania skupiny na vysokej úrovni (HLG) pre zjednodušenie na obdobie po roku 2020²;
4. VÍTA strategickú správu Komisie za rok 2017 o vykonávaní európskych štrukturálnych a investičných fondov³;
5. BERIE NA VEDOMIE, že v tejto strategickej správe sa uvádza pozitívne hodnotenie nových prvkov na zlepšenie realizácie zavedených v programovom období 2014 – 2020, ako sú ex ante kondicionality, zosúladenie s príslušnými odporúčaniami pre jednotlivé krajiny, posilnenie zamerania sa na výkonnosť a lepšie synergie s inými nástrojmi; VÍTA pokrok dosiahnutý v členských štátoch a oblastiach politiky, pokiaľ ide o výber projektov, a VYZÝVA členské štáty na ďalšie urýchlenie vykonávania a vynakladania financií s cieľom maximalizovať príspevok európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) ku kľúčovým prioritám Únie;

¹ 14263/17.

² http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2017/esif-simplification-hlg-proposal-for-policymakers-for-post-2020.

³ 15788/17 + ADD 1.

6. Zároveň UZNÁVA pomalé začiatkové tempo vykonávania programov v období 2014 – 2020, a BERIE NA VEDOMIE rôzne dôvody oneskorení, ako napríklad neskoré prijatie právnych predpisov, zložitosť predpisov a zavádzanie nových, časovo náročné postupy pri určovaní príslušných orgánov v členských štátoch, ako aj prekrývanie ukončenia programového obdobia 2007 – 2013 so začiatkom nového programového obdobia 2014 – 2020; DOMNIEVA SA preto, že problémy stále pretrvávajú a vykonávanie EŠIF po roku 2020 je potrebné podstatne zjednodušiť;
7. POZNAMENÁVA, že tieto závery Rady neovplyvnia výsledok rokovaní o budúcom viacročnom finančnom rámci EÚ ani budúcich rokovaní o politike súdržnosti po roku 2020;
8. SA NAĎALEJ ZAVÄZUJE, že počas zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti budú príslušní ministri viesť pravidelnú politickú diskusiu o politike súdržnosti a EŠIF.

I. Systém riadenia a kontroly na základe subsidiarity a proporcionality

9. DOMNIEVA SA, že systém realizácie politiky súdržnosti po roku 2020 by mal byť pevne založený na zásadách subsidiarity a proporcionality, zároveň by mal uznávať významnú úlohu príslušných orgánov členských štátov a regiónov, pokiaľ ide o plánovanie, vykonávanie, monitorovanie, hodnotenie, kontrolu a audit. OPĎTOVNE ZDÔRAZŇUJE svoju výzvu z novembra minulého roku⁴, aby Komisia zvážila zavedenie jednoduchšieho systému dosahovania výsledkov založeného na efektívnom uplatňovaní proporcionality, spoliehaní sa na vnútroštátne pravidlá a dobre fungujúce vnútroštátne a regionálne systémy, ktorý by mohli prijať všetky členské štáty a regióny na základe transparentných, objektívnych a merateľných kritérií.
10. ZDÔRAZŇUJE, že zodpovednosti Komisie a členských štátov by sa mali vymedziť jasnejšie s cieľom obmedziť prekrývanie.

⁴ Závery Rady s názvom Synergie a zjednodušenie v oblasti politiky súdržnosti po roku 2020, 14263/17, s. 6.

11. DOMNIEVA SA, že, bez toho, aby boli dotknuté zodpovednosti Komisie podľa zmlúv plniť rozpočet v spolupráci s členskými štátmi, by hlavnými úlohami Komisie malo byť:
- dohodnúť s členskými štátmi ciele a strategické aspekty plánovania,
 - monitorovať dosahovanie výstupov a výsledkov programov a
 - spolu s členskými štátmi zabezpečovať efektívne a správne fungovanie systémov riadenia a kontroly, ako aj riadne finančné hospodárenie, a zároveň skúmať spôsoby, ako presunúť na členské štáty väčšiu zodpovednosť, pokiaľ ide o prevádzkové aspekty týkajúce sa vykonávania.
12. ZASTÁVA NÁZOR, že systémy riadenia a kontroly by sa mali čo najviac spoliehať na vnútroštátne pravidlá a orgány; VYZÝVA Komisiu, aby sa pri náležitom zohľadnení jej zodpovednosti za plnenie rozpočtu sústreďovala v prvom rade skôr na systémové audity než na jednotlivé projekty a kontrolu výdavkov, za čo by mali byť zodpovedné hlavne členské štáty.
13. Okrem toho SA DOMNIEVA, že by sa pre systémy, ktoré sa ukázali ako dobre fungujúce v programovom období 2014 – 2020 a v novom období sa výrazne nezmenili, nemali postupy určovania opakovať.
14. ZASTÁVA NÁZOR, že audity vykonávané Komisiou by sa mali opierať o analýzu rizík a postupovať podľa modelu jednotného auditu, aby sa predišlo nadmernému vykonávaniu auditov. NABÁDA tiež členské štáty, aby pri overovaní riadenia uplatňovali prístup založený na analýze rizík so zameraním na kontroly tam, kde sú najviac potrebné, a vyhýbajúc sa rozsiahlym kontrolám, ktoré sú zamerané na každý prvok jednotlivých žiadostí o platbu.
15. DOMNIEVA SA, že súčasný systém ročného schvaľovania účtovnej závierky by sa mal preskúmať s cieľom posúdiť možnosti zníženia administratívneho zaťaženia.

II. Zjednodušenie právnych predpisov a pružné plánovanie

16. OPÄTOVNE ZDÔRAZŇUJE, že zjednodušenie pravidiel je kľúčom k včasnému vykonávaniu EŠIF a k dosiahnutiu väčšieho počtu a lepších výsledkov politiky, čím sa zároveň zvýši jej viditeľnosť. DOMNIEVA SA, že pravidlá by sa mali zjednodušiť na úrovni EÚ, ako aj na úrovni jednotlivých štátov.
17. ZASTÁVA NÁZOR, že právne predpisy po roku 2020 by mali zabezpečiť uplatňovanie vnútroštátnych právnych predpisov v zvýšenej miere vždy, keď je to možné, mali by byť pružné a osobitne zamerané na hlavné prvky riadenia EŠIF, pričom by sa malo vyhnúť podrobným ustanoveniam pre všetky typy prípadov, odchýlok a usmernení.
18. DOMNIEVA SA TIEŽ, že právne predpisy EÚ po roku 2020 by mali podľa potreby a s prihliadnutím na špecifiká rôznych fondov zabezpečiť harmonizáciu pravidiel, postupov, a definícií, ktoré sa vzťahujú na rôzne fondy v rámci priameho aj zdieľaného hospodárenia; rôzne nariadenia by sa nemali obsahovo prekrývať a súčasné prvky by náležitých prípadoch a na základe predchádzajúcich skúseností, mali zachovať, aby sa zabezpečila kontinuita.
19. PRIPOMÍNA svoje stanovisko uvedené v záveroch z novembra 2017⁵, že pri uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže potrebných na fungovanie vnútorného trhu a pri presadzovaní ich dodržiavania by sa malo zabezpečiť jednotné zaobchádzanie s podobnými projektmi v rámci rozpočtu EÚ, a to bez ohľadu na spôsob hospodárenia, pričom by sa mali zohľadniť osobitosti sektorov poľnohospodárstva a rybárstva.
20. PODČIARKUJE, že takáto harmonizácia pravidiel upravujúcich EŠIF je dôležitá, aby sa napomohlo vzniku synergií vyplývajúcich z použitia rôznych nástrojov, čím sa v plnej miere využije ich potenciál. ZASTÁVA NÁZOR, že ciele jednotlivých nástrojov EÚ, by mali byť jasne vymedzené, aby ich bolo možné lepšie odlíšiť; prístup založený na programoch financovaných z viacerých fondov by sa mal posilniť vytvorením pružnejšej programovej štruktúry umožňujúcej kombináciu rôznych intervencií z EŠIF, pri zachovaní optimálneho využitia tohto prístupu.

⁵ 14263/17, s. 3.

21. DOMNIEVA SA, že partnerské dohody by sa mali zamerať na hlavné ciele a všeobecné strategické aspekty s dosahom na všetky EŠIF, a nemali by sa prekrývať s obsahom programov, ktoré by sa, na druhej strane, mali zameriavať na prevádzkové aspekty; okrem toho, formát partnerských dohôd a programov by sa mal výrazne skrátiť, zefektívniť a obmedziť na tie kľúčové aspekty, ktoré sa majú dohodnúť medzi členským štátom, riadiacimi orgánmi a Komisiou; malo by sa preskúmať možné zlúčenie partnerských dohôd s programami v prípade členských štátov a regiónov, ktoré majú len menší počet programov alebo malý objem pridelených finančných prostriedkov.
22. ZASTÁVA NÁZOR, že by sa mala zabezpečiť väčšia flexibilita plánovania a jeho úpravy, na základe čoho by členské štáty a regióny mohli zohľadniť svoje osobitné potreby v rámci tematického rozsahu politiky súdržnosti.
23. VYZÝVA Komisiu, aby preskúmala spôsoby poskytnutia možností členským štátom a regiónom rýchlo zareagovať na nepredvídané okolnosti, prispôbiť ciele programov a umožniť ich rýchle zmeny.
24. DOMNIEVA SA, že využívanie možností zjednodušeného vykazovania nákladov by sa malo predĺžiť aj na programové obdobie po roku 2020, a VYZÝVA Komisiu, aby preskúmala ich možné intenzívnejšie využívanie, a to aj v projektoch s verejným obstarávaním.
25. VYZÝVA Komisiu, aby pokračovala vo svojom úsilí zameranom na rozvoj a širšie využívanie štandardných možností zjednodušeného vykazovania nákladov a platieb na základe splnenia podmienok, a to čo najskôr v procese plánovania a v úzkej spolupráci s členskými štátmi.
26. ZDÔRAZŇUJE, že audítori členským štátom významne napomáhajú pri predchádzaní chybám a vyhybaniu sa nedostatku právnej istoty pri uplatňovaní možností zjednodušeného vykazovania nákladov a NAVRHUJE, aby ich Komisia a členské štáty zapojili do prípravy pravidiel na obdobie po roku 2020 prípadným poskytovaním odporúčaní.

27. VYZÝVA Komisiu, aby pracovala na dosiahnutí jednoduchšieho systému ukazovateľov s harmonizovanou metodikou, terminológiou a vymedzením, čím by sa umožnil ľahší zber údajov na posúdenie výkonnosti politiky súdržnosti a EŠIF a zároveň zjednodušilo predkladanie správ.

III. Hladký prechod medzi programovými obdobiami

28. VYZÝVA Komisiu, aby po predložení návrhu budúceho viacročného finančného rámca EÚ čo najskôr predložila svoje legislatívne návrhy na obdobie po roku 2020, a aby v procese prípravy nových právnych predpisov s členskými štátmi pokračovala v úzkej spolupráci a výmene informácií o kľúčových prvkoch návrhu a vykonávaní politiky.
29. DOMNIEVA SA, že členské štáty a Komisia by v záujme uľahčenia a zrýchlenia vykonávania v ďalšom programovom období mali čo najskôr začať pripravovať budúce programy, čím by sa umožnilo prijať záväzné rozhodnutia týkajúce sa programov časovo čo najbližšie k prijatiu právnych predpisov EÚ.
30. ZASTÁVA NÁZOR, že v nových právnych predpisoch by sa mali stanoviť nástroje, ako napríklad „postupné zavádzanie“, aby sa umožnila určitá úroveň kontinuity tých dlhodobých investícií, pre ktoré sa priority, intervenčná logika, činnosti, ktoré sa majú podporovať atď., nezmenili, a ktorých vykonanie zahŕňa dve programové obdobia;

IV. Budúce využitie finančných nástrojov

31. DOMNIEVA SA, že zatiaľ čo by malo využívanie finančných nástrojov zostať aj naďalej dobrovoľné, ustanoveniami týkajúcimi sa finančných nástrojov na obdobie po roku 2020 by sa členské štáty a regióny mali povzbudzovať k tomu, aby tieto nástroje využívali vtedy a tam, kde sa ich používanie považuje za vhodné.

32. BERIE NA VEDOMIE, že prvoradým cieľom finančných nástrojov podporovaných z EŠIF je obsiahnutie politických cieľov, a PODČIARKUJE, že takáto podpora by mala zabrániť duplicite s finančnými nástrojmi, ktoré sú už k dispozícii na trhu. ZASTÁVA NÁZOR, že zriadenie, implementácia finančných nástrojov a podávanie správ o nich by sa malo výrazne zjednodušiť. Okrem toho by v budúcom programovom období malo byť oveľa jednoduchšie kombinovať finančné nástroje a granty.
33. DOMNIEVA SA, že by sa v rámci priameho a zdieľaného hospodárenia mali zabezpečiť rovnaké podmienky medzi finančnými nástrojmi.

V. Územný prístup

34. ZASTÁVA NÁZOR, že integrovaný prístup je zásadným prvkom európskych štrukturálnych a investičných fondov; UZNÁVA, že územné nástroje na obdobie rokov 2014 – 2020, ako sú napríklad integrované územné investície (ITI), miestny rozvoj pod vedením komunít (CLLD) alebo zmiešané prioritné osi, by sa mali zachovať aj po roku 2020; bez ohľadu na osobitosti Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) by malo byť uplatňovanie týchto nástrojov dobrovoľné, malo by vychádzať z integrovaných územných stratégií a výrazne sa zjednodušiť, aby sa uľahčila implementácia nástrojov a ich lepšie prispôsobenie sociálno-ekonomickej situácii daného typu územia, čím by sa bez nadmernej administratívnej záťaže umožnilo zapojenie rôznych subjektov do realizácie verejných politík.
35. VÍTA oznámenie Komisie s názvom „Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ“⁶ a V PLNEJ MIERE BERIE NA VEDOMIE v ňom uvedené návrhy týkajúce sa ďalších opatrení EÚ zameraných na uľahčenie cezhraničnej spolupráce, a to aj po roku 2020, a VYZÝVA Komisiu, aby preskúmala možnosti rozšírenia takýchto štúdií prípadne aj na námorné a ďalšie vonkajšie hranice EÚ;

⁶ 12419/17 + ADD 1.

36. UZNÁVA európsku pridanú hodnotu Európskej územnej spolupráce, a ZDÔRAZŇUJE, že cezhraničná, nadnárodná a medziregionálna územná spolupráca, aj cez námorné hranice a s tretími krajinami, by mala byť aj naďalej súčasťou politiky súdržnosti po roku 2020, pričom by sa mala uľahčiť realizácia programov Interreg, aby sa zvýšili ich účinky;
37. VÍTA oznámenie Komisie so zameraním na inteligentnú špecializáciu s názvom „Posilňovanie inovácie v regiónoch Európy: stratégie pre odolný, inkluzívny a udržateľný rast“⁷, vrátane pilotných akcií na vyskúšanie nových prístupov pre medziregionálne inovačné projekty a pre oblasti, kde prebiehajú zmeny v priemysle, ako aj opatrenia v prospech menej rozvinutých regiónov;
38. VÍTA správu Komisie o mestskej agende EÚ⁸ a UZNÁVA, že mestskou agendou EÚ sa zaviedol nový model partnerstva a priameho dialógu medzi mestskými orgánmi, vnútroštátnymi a európskymi inštitúciami a inými zainteresovanými stranami s cieľom riešiť spoločné výzvy týkajúce sa miest. VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby naďalej zohrávali aktívnu úlohu pri vykonávaní mestskej agendy pre EÚ; SO ZÁUJMOM OČAKÁVA ďalšiu správu Komisie o vykonávaní mestskej agendy EÚ;
39. VÍTA oznámenie Komisie s názvom „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“⁹ a VYZÝVA Komisiu, aby naďalej pracovala na osobitných opatreniach pre najvzdialenejšie regióny v súlade s článkom 349 ZFEÚ týkajúcom sa osobitných potrieb a príležitostí týchto území.
40. VYZÝVA Komisiu, aby v súlade s článkom 174 ZFEÚ pokračovala v práci na osobitných opatreniach pre vidiecke regióny, regióny zasiahnuté zmenami v priemysle a regióny závažne a trvalo znevýhodnené prírodnými a demografickými podmienkami, ako sú najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva, ostrovné, cezhraničné a horské regióny.

⁷ 11426/17 + ADD 1.

⁸ 14599/17.

⁹ 13715/17 + ADD 1-3.